

16.4.2015

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköistä käsittelyä koskevan lainsäädännön uudistamista valmisteleva työryhmä

Asettaminen

Sosiaali- ja terveysministeriön Sosiaali- ja terveysterveyspalveluosasto on tänään asettanut työryhmän, jonka tehtävänä on laatia luonnos hallituksen esitykseksi, joka koskee muutoksia sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annettuun lakiin (159/2007, jäljempänä asiakastietolaki) sekä muihin liittyviin lakeihin. Hallituksen esityksellä mahdollistetaan sosiaalihuollon kansallisen sähköisen asiakasasiakirja-arkiston (Kansa) perustaminen sekä sosiaali- ja terveydenhuollon sähköisten asiakastietojen yhteinen hyödyntäminen.

Toimikausi

20.4.2015 - 31.5.2016

Tausta

Sosiaali- ja terveysministeriö asetti 26.6.2014 sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköistä käsittelyä koskevan lainsäädännön uudistamista valmistelevan työryhmän. Työryhmän toimikausi oli 28.2.2015 asti. Työryhmän tehtäväksi asetettiin viimeistellä hallituksen esitys laiksi sosiaalihuollon asiakasasiakirjoista sekä laatia luonnos hallituksen esitykseksi, joka koskee muutoksia sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annettuun lakiin (159/2007, jäljempänä asiakastietolaki) sekä muihin liittyviin lakeihin.

Työryhmän toimikauden aikana annettiin hallituksen esitys eduskunnalle laista sosiaalihuollon asiakasasiakirjoista sekä asiakastietolain 10 ja 14 §:ää koskevat muutokset. Lait ovat tulleet voimaan 1.4.2015. Asiakasasiakirjalaki ohjaa sosiaalihuollossa syntyvien asiakastietojen kirjaamista, käyttöä ja säilytystä. Asiakastietolain säännösmuutoksilla mahdollistettiin Kansa-arkiston perustamisen aloittaminen. Nyt asetettavan työryhmän tehtävänä on valmistella Kansa-arkiston rakentamisen ja käyttöönoton edellyttämät säännökset sekä kansalliseen sähköiseen arkistopalveluun talletettujen sosiaali- ja terveydenhuollon potilas- ja asiakastietojen yhteiskäyttöä koskevat säännökset.

Vuonna 2007 säädetyssä asiakastietolaissa on yksityiskohtaiset säännökset terveydenhuollon sähköisestä potilasasiakirja-arkistosta. Kansalliseksi Terveysarkistoksi (Kanta) nimitetään terveydenhuollon, apteekkien ja kansalaisten valtakunnallisia tietojärjestelmäpalveluita. Palveluihin kuuluvat sähköinen resepti, kansallinen lääketietokanta, potilaan Omakanta-palvelu, potilastiedon arkisto sekä tiedonhallintapalvelu. Ne muodostavat palvelukokonaisuuden, joka tulee kansalaisten, terveydenhuollon ja apteekkien käyttöön vaiheittain vuosina 2010–2016.

Potilasasiakirjojen laatimista, käsittelyä ja säilyttämistä koskevat säädökset sisältyvät sosiaali- ja terveysministeriön asetukseen potilasasiakirjoista. Tarkoitus on jatkossa nostaa osa asetuksen säännöksistä lain tasolle. Tarkoituksena on myös muuttaa potilaslakiin, sosiaali- huollon asiakaslakiin sekä voimassaolevaa asiakastietolakiin sisältyviä säännöksiä siten, että sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisiä asiakkaita koskeva työ on mahdollista toteuttaa saumattomasti Kantan ja Kansan tietovarantoja hyödyntäen.

Tavoitteet

Työryhmän tavoitteena on valmistella säädösmuutokset, jotka mahdollistavat sosiaali- huollon asiakastietojen kansallisen arkistoinnin, tietojen luovutuksen, kansalaisen katselun ja hallinnan omiin tietoihinsa sekä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilastietojen yhteiskäytön yhteisissä palveluissa tietoturvalisillä ja kustannustehokkaalla tavalla. Lisäksi työryhmän tehtävänä on valmistella jatkosuunnitelma asiakas- ja potilastietoja koskevan lainsäädännön yhtenäistämiseksi.

Tehtävä

Työryhmän tehtävänä on:

- 1) laatia luonnos hallituksen esitykseksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetun lain muuttamisesta siten, että lakiin lisätään sosiaali- huollon kansallisia tietojärjestelmäpalveluita koskevat säännökset sekä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilastietojen yhteiskäyttöä koskevat säännökset
- 2) arvioida potilas- ja asiakasasiakirjoja koskevan nykyisen lainsäädännön eroavaisuuksia sekä tehdä jatkosuunnitelma lainsäädännön yhtenäistämiseksi

Organisointi

Puheenjohtaja Maritta Korhonen, kehittämispäällikkö, sosiaali- ja terveysministeriö

Jäsenet:

Tommi Oikarinen, neuvotteleva virkamies, valtiovarainministeriö

Juha Mykkänen, kehittämispäällikkö, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Maarit Laaksonen, kehittämispäällikkö, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Antero Lehmuskoski, kehittämispäällikkö, Itä-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus

Marina Lindgren, Kanta-palvelut yksikön johtaja, Kansaneläkelaitos

Henna Koli, lakimies, Kansaneläkelaitos

Kauko Hartikainen, erityisasiantuntija, Suomen Kuntaliitto

Henkilökohtainen varajäsen Karri Vainio, erityisasiantuntija, Suomen Kuntaliitto

Heli Sahala, sosiaalijohtaja, Kotkan kaupunki

Jukka Lindberg, tilaajajohtaja, Hämeenlinnan kaupunki

Henkilökohtainen varajäsen Merja Korhonen, kaupunginlakimies, Hämeenlinnan kaupunki

Leena Mäki-Fossi, sovellusneuvoja, Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri

Helena Eronen, kehittämispäällikkö, Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri

Sihteeri Marja Penttilä, lakimies, sosiaali- ja terveysministeriö

Asiantuntija Pia-Liisa Heiliö, neuvotteleva virkamies, sosiaali- ja terveysministeriö

Asiantuntija Jari Porrasmaa, erityisasiantuntija, sosiaali- ja terveysministeriö

Asiantuntija Lotta Hämeen-Anttila, hallitusneuvos, sosiaali- ja terveysministeriö

Asiantuntija Mika Mänttari, hallitusneuvos, sosiaali- ja terveysministeriö

Asiantuntija Päivi Kaukonen, lääkintöneuvos, sosiaali- ja terveysministeriö

Asiantuntija Lasse Ilkka, Osa-aikainen erityisasiantuntija, sosiaali- ja terveysministeriö

Valmistelussa on otettava huomioon valmisteilla olevan Euroopan tietosuoja-asetuksen eteneminen, sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä koskevan lain valmistelu ja toimeenpano sekä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilastiedon toissijaista käyttöä koskeva säädösvalmistelu.

Työryhmällä on oikeus perustaa alatyöryhmiä ja kutsua asiantuntijoita.

Kustannukset ja rahoitus

Työryhmän työ tehdään virkatyönä ilman erillistä korvausta. Matkakustannusten korvaamiseen sovelletaan valtion virka- ja työehtosopimusta matkakustannusten korvaamisesta.

Työryhmän kustannukset maksetaan momentilta 33.01.25, VA5912.

Peruspalveluministeri

Susanna Huovinen

Hallitusneuvos

Pekka Järvinen

JAKELU

Päätöksessä mainitut

TIEDOKSI

sosiaali- ja terveysministeri Laura Rätty
valtiosihteeri Pia Pohja
valtiosihteeri Ulla-Maija Rajakangas
erityisavustaja Ville Sipiläinen
erityisavustaja Laura Lindeberg
kansliapäällikkö Päivi Sillanaukee
valtiovarainministeriö
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
Kansaneläkelaitos
Suomen Kuntaliitto
Hämeenlinnan kaupunki
Kotkan kaupunki
Itä-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus
Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri
Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri
sosiaali- ja terveysministeriö:
– Sosiaali- terveyspalveluosasto
– Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen osasto
– Vakuutusosasto
– Kirjaamo
– Hankerekisteri